

Придунайський фаховий коледж
Приватного акціонерного товариства
Вищий навчальний заклад
Міжрегіональної академії управління персоналом

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою
Придунайського фахового коледжу
ПрАТ «ВНЗ»МАУП»
(протокол № 7 від 20.10.2025 р.)

ВВЕДЕНО В ДІЮ

наказом директора Придунайського
фахового коледжу ПрАТ «ВНЗ»МАУП»
№ 10-с від 21.10.2025 р.

Ірина ЛІГАНЕНКО



ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ПРАКТИЧНУ ПІДГОТОВКУ
ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ
ПРИДУНАЙСЬКОГО ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ
ПрАТ «ВНЗ»МАУП»

Ізмаїл 2025

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти Придунайського фахового коледжу ПрАТ «ВНЗ»МАУП» (далі - Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України (Наказ МОН України від 08. 04. 93 р., наказ № 351 від 12. 1994 р. «Про внесення змін до Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів», Наказу від 24.05. 2022 р. № 472 Про внесення змін до Норм часу для планування і обліку навчальної роботи педагогічних працівників закладів фахової перед вищої освіти, Проекту Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти, Положення про Придунайський фаховий коледж ПрАТ «ВНЗ»МАУП» внутрішніх положеннях, інструкціях, наказах, розпорядженнях, якими регулюється освітній процес у Коледжі та забезпечується дієвість системи внутрішнього забезпечення якості.

1.2. Положення визначає основні вимоги до планування, організації, проведення, підведення підсумків та матеріального забезпечення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти Придунайського фахового коледжу ПрАТ «ВНЗ МАУП» різних спеціальностей навчання.

1.3. Відповідно до ч.6 ст. 50 Закону України «Про фахову передвищу освіту» переліки усіх видів практик для кожної освітньо-професійної програми, їх форми, тривалість і строки проведення визначаються в навчальних планах. Зміст і послідовність практик визначається програмою, яка розробляється згідно з навчальним планом.

1.4. Практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти Придунайського фахового коледжу ПрАТ «ВНЗ»МАУП» є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки майбутніх фахівців та складовою частиною освітньо-професійної програми. Практична підготовка проводиться на оснащених відповідним чином базах стейкхолдерів, а також на сучасних підприємствах і в організаціях, установах, підприємствах різних форм

власності, економічної діяльності.

1.5. Основним завданням практичної підготовки є забезпечення цілісного формування професійних компетентностей у випускників за освітньо-професійним ступенем фаховий молодший бакалавр.

1.6. У період практичної підготовки у здобувачів освіти за ОПС «фаховий молодший бакалавр» закладаються основи практичних умінь і навичок, досвіду діяльності, професійних якостей особистості фахівця.

1.7. Практична підготовка осіб, які навчаються у Придунайському фаховому коледжі ПрАТ «ВНЗ»МАУП» здійснюється шляхом проходження ними практики на підприємствах, в установах та в організаціях (базах практики) згідно з укладеними договорами або у структурних підрозділах закладу (навчально - тренінговий центр), що забезпечують практичну підготовку під безпосереднім супроводом викладача - керівника практики.

1.8. У разі введення карантинних обмежень під час складної епідеміологічної ситуації в країні, загалом чи регіоні зокрема та/або особливого періоду (військового стану) у Придунайському фаховому коледжі ПрАТ «ВНЗ»МАУП» практична підготовка може бути організована за змішаною чи дистанційною формою.

1.9. Здобувач фахової передвищої освіти має право здати до захисту Щоденник - звіт з практичної підготовки, в паперовому та в електронному вигляді.

2. ВИДИ І ЗМІСТ ПРАКТИКИ

2.1. Метою практичної підготовки є формування та розвиток професійних компетентностей здобувачів фахової передвищої освіти, набуття ними вмінь застосовувати набуті теоретичні знання в професійній діяльності, набуття практичного досвіду, оволодіння сучасними методами, формами організації праці, пристроями і технологіями в галузі їх майбутньої спеціальності

2.2. За весь період навчання здобувачі фахової передвищої освіти

проходять певну кількість видів практичної підготовки (надалі - практики) залежно від спеціальності: навчальна, навчально-виробнича, виробнича,.

2.3. Завданням навчальної практики є ознайомлення здобувачів фахової передвищої освіти зі специфікою майбутнього фаху, отримання первинних професійних умінь і навичок із загально-професійних та спеціальних умінь під безпосереднім керівництвом викладачів-керівників.

2.4. Виробнича практика спрямована на закріплення та поглиблення знань, отриманих здобувачами фахової передвищої освіти в процесі вивчення певного циклу навчальних дисциплін, формування практичних умінь з напрямку (спеціальності, ОПП), передбачає підбір фактичного матеріалу для виконання навчально-дослідних завдань. Проводиться у виробничих умовах на базах практики (підприємствах, організаціях, установах).

2.5. Виробнича практика здобувачів фахової передвищої освіти є завершальним етапом підготовки фахівців у коледжі, що проводиться на випускному курсі з метою поглиблення, узагальнення і вдосконалення здобутих знань, набутого професійного досвіду, компетентностей та підготовки до самостійної трудової діяльності. Під час цієї практики здобувач фахової передвищої освіти здійснює збір фактичних матеріалів для виконання роботи (щоденника).

2.6. Практика здобувачів фахової передвищої освіти передбачає безперервність та послідовність її проведення при одержанні потрібного достатнього обсягу практичних знань і умінь відповідно до освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра.

2.7. Перелік усіх видів практик для кожної спеціальності або ОПП їх форми, тривалість і терміни проведення визначаються в навчальних планах.

3. БАЗИ ПРАКТИКИ

3.1. База практики - це підприємство, організація чи установа будь-якої форми власності та підпорядкованості, що призначена для проведення практики здобувачів фахової передвищої освіти при цьому повинна

забезпечувати виконання програми практики для відповідної спеціальності.

3.2. Визначення баз практики здійснюється директором Придунайського фахового коледжу ПрАТ «ВНЗ»МАУП», виходячи з їх спроможності забезпечити виконання програми практики. Перевага при виборі бази виробничої практики надається майбутньому місцю працевлаштування здобувача освіти.

3.3. Основні вимоги до підприємств (організацій, установ) різних форм власності та підпорядкування, що можуть бути базами практичної підготовки Придунайського фахового коледжу ПрАТ «ВНЗ»МАУП»:

- наявність структурних складових, що відповідають напрямам, спеціальностям, ОПП, за якими здійснюється підготовка фахівців;
- наявність кваліфікованого персоналу, який може забезпечити належне керівництво практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти;
- можливість надання здобувачам фахової передвищої освіти на час практичної підготовки робочих місць;
- обов'язкове забезпечення безпечних умов праці;
- можливість забезпечення здобувачів фахової передвищої освіти-практикантів необхідною робочою документацією, що відображає діяльність різних підрозділів підприємства (організації, установи);
- можливість користування бібліотекою, лабораторіями, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практичної підготовки;
- наявність сучасного спеціалізованого інформаційного та технологічного забезпечення;

3.4. Визначення бази практики на тимчасово окупованій території України та території держави-агресора забороняється.

3.5. Здобувачі освіти розподіляються для проходження практики наказом директора Придунайського фахового коледжу ПрАТ «ВНЗ»МАУП» відповідно до укладених договорів.

3.6. Здобувачі фахової передвищої освіти можуть самостійно за

погодженням з відповідними цикловими комісіями підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання у зв'язку з вагомими особистими обставинами (сімейними, за станом здоров'я, карантинні обмеження, військовий стан та тощо).

3.7. Здобувачі фахової передвищої освіти, які поєднують навчання з роботою, можуть проходити практичну підготовку шляхом навчання на робочому місці у процесі виконання посадових обов'язків, якщо це забезпечує виконання програми практики.

3.8. З базами практики (підприємствами, організаціями, установами будь-яких форм власності) Придунайський фаховий коледж ПрАТ «ВНЗ»МАУП» завчасно укладає договори на її проведення.

3.9. Тривалість дії договорів погоджується з договірними сторонами.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

4.1. Загальний контроль за організацію та проведення практичної підготовки здійснює директор Придунайського фахового коледжу ПрАТ «ВНЗ»МАУП». Заходи, пов'язані з організацією практичної підготовки, визначаються наказами директора коледжу.

4.2. Навчально-методичне керівництво і виконання програми практичної підготовки забезпечують відповідні циклові комісії коледжу.

4.3. Безпосереднє керівництво практиками здобувачів фахової передвищої освіти здійснюють викладачі-керівники практики від коледжу та керівники практики від бази практики, які визначені керівництвом баз практики відповідно до договору про проведення практичного навчання здобувачами фахової передвищої освіти.

4.4. До керівництва практикою здобувачів фахової передвищої освіти залучаються досвідчені викладачі циклових комісій, а також інші педагогічні працівники, які брали безпосередню участь в освітньому процесі, по якому проводиться практика. Завдання керівника практики від Придунайського фахового коледжу ПрАТ «ВНЗ»МАУП» визначається Положенням про

організацію освітнього процесу ПрАТ «ВНЗ»МАУП», а його повноваження на базі практики - договором про проведення практичного навчання здобувачів фахової передвищої освіти.

4.5. Обов'язки безпосередніх керівників, призначених базами практики, зазначені в окремих розділах договорів на проведення практики.

4.6. Придунайський фаховий коледж ПрАТ «ВНЗ»МАУП» забезпечує здобувачам фахової передвищої освіти місця проходження практик відповідно до освітньо-професійних програм і договорів про проведення практичного навчання здобувачів фахової передвищої освіти. У разі проведення практики в структурному підрозділі коледжу обов'язок забезпечення безпечних та нешкідливих умов праці покладається на директора коледжу та викладача - керівника. Під час проходження практичної підготовки забороняється використовувати працю здобувачів фахової передвищої освіти для цілей, не передбачених освітньо- професійною програмою.

4.7. Індивідуальні завдання розробляються керівником практики від циклової комісії і видаються кожному здобувачу фахової передвищої освіти. Зміст індивідуального завдання повинен відповідати як завданням навчального процесу, так і потребам виробництва, враховувати інтереси здобувачів фахової передвищої освіти, конкретні умови, можливості та пропозиції організації, підприємства, установи тощо.

4.8. Здобувачі фахової передвищої освіти можуть проходити практичну підготовку шляхом навчання на робочому місці у процесі виконання посадових обов'язків. Рішенням циклової комісії може бути зарахована практична підготовка в порядку визнання результатів навчання, визначених освітньо- професійною програмою, які здобуті під час трудової діяльності здобувачем під час навчання або до його початку.

4.9. Тривалість робочого часу здобувача фахової передвищої освіти під час проведення навчальних практик не повинна перевищувати 36 академічних годин на тиждень, під час проведення виробничих практик - тривалості робочого дня з урахуванням віку здобувачів освіти відповідно до законодавства. Під час проходження практики здобувачі освіти повністю

підпорядковуюються внутрішньому трудовому розпорядку бази практики.

4.10. Під час проведення навчальної практики академічна група може бути поділена на підгрупи чисельністю не менше 8 осіб.

4.11. На початку практики здобувачі освіти проходять інструктажі з охорони праці та безпеки життєдіяльності, ознайомлюються з правилами внутрішнього розпорядку організації (підприємства, установи тощо), порядком отримання документації, правилами користування обладнанням і матеріалами.

4.12. За наявності вакантних місць та у разі, якщо зміст роботи відповідає вимогам програми практики, здобувачі освіти можуть бути зараховані на штатні посади, якщо робота на них відповідає вимогам програми практики. При цьому не менше 50 відсотків часу відводиться на загальнопрофесійну підготовку за програмою практики.

4.13. Практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти з особливими освітніми потребами проводиться з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.

4.14. На здобувачів освіти-практикантів під час проходження практики розповсюджуються законодавство про працю та правила внутрішнього розпорядку організації, підприємства, установи тощо.

4.15. Наказом директора коледжу про проведення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти визначається:

- курс та спеціальність, ОПП;
- вид практичної підготовки;
- терміни проведення практичної підготовки;
- проведення інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності зі здобувачами освіти перед початком практики;
- посадова особа, на яку покладено загальну організацію практики та контроль за її проведенням;
- склад груп здобувачів освіти;
- місце проведення практичної підготовки;
- призначення викладачів-керівників з практичної підготовки від коледжу;

- терміни складання заліку за результатами проходження практики.

4.16. Обов'язки завідувача навчальної частини, відповідального за організацію і проведення практики:

- укладання договорів з підприємствами, організаціями, установами, які визначені як бази практичної підготовки ;
- підготовка проектів наказів, листів з питань практики;
- укладання договорів на проведення практики за вибором здобувача фахової передвищої освіти;
- складання графіків розподілу здобувачів освіти за базами практики;
- організовує проведення зборів здобувачів освіти з питань практичної підготовки за участю керівників практики;
- інформування здобувачів фахової перед вищої освіти про місце, строки проведення практики та форми звітності;
- проведення інструктажу з питань БЖД, дорожнього руху, охорони праці, техніки безпеки;
- здійснення контролю за організацією та проведенням практичної підготовки, розробкою програм практики та їх виконанням, своєчасним складанням заліків, екзаменів і звітної документації за підсумками практики;
- уточнення з базами практики умов проведення практичної підготовки та контроль готовності цих баз, а також здійснення у разі потреби підготовчих заходів до прибуття здобувачів освіти-практикантів;
- обговорення підсумків та проведення аналізу виконання програм практики на засіданнях циклових комісій, педагогічних нарадах;
- аналіз звітів викладачів - керівників випускних циклових комісій за результатами практичної підготовки та підготовка підсумкової довідки про проведення практики, аналіз та узагальнення її результатів;
- подання директору на кінець навчального року письмового звіту про результати практичної підготовки із зауваженнями і пропозиціями щодо удосконалення практики здобувачів фахової перед вищої освіти.

4.17. Обов'язки голів циклових комісій, які забезпечують безпосереднє

навчально-методичне керівництво практичною підготовкою здобувачів фахової передвищої освіти:

- організація розроблення програм практичної підготовки;
- призначення відповідальних осіб за організацію проходження практики;
- -визначення баз практик, узгодження чисельності здобувачів освіти, які направляються на практику, розподіл їх за базами практики, складання відповідної заявки та подання її завідувачу навчально-виробничої практики для
- укладання договорів;
- призначення керівників практики та забезпечення по можливості їх
- виїзду на бази практики за декілька днів до початку для перевірки готовності до прийому здобувачів освіти і ознайомлення керівників організацій, підприємств, установ з документацією щодо здійснення практичної підготовки;
- організація розроблення тематики індивідуальних завдань на період проведення практики;
- організація обговорення результатів практик на засіданнях циклових комісій;
- подання керівнику практики звітів про результати проведення практики з пропозиціями щодо її удосконалення.

4.18. Обов'язки викладачів-керівників практичної підготовки від випускних циклових комісій:

- розроблення тематики індивідуальних завдань;
- узгодження з керівником практики від організації, підприємства, установи індивідуальних завдань з урахуванням особливостей місця практики та графіку її проходження;
- участь у розподілі здобувачів освіти за місцями практики;
 - оформлення документів для здійснення практичної підготовки (щоденник практики, направлення на практику) відповідно до розподілу здобувачів освіти за місцем проходження практики;

- контроль за своєчасним прибуттям студентів до місць практики, виконання програми практики та дотримання термінів її проведення;
- надання методичної допомоги під час виконання ними індивідуальних завдань і збору матеріалів;
- проведення консультацій щодо обробки зібраного матеріалу та його використання при складанні заліку за результатами проходження практичної підготовки;
- інформування здобувачів освіти про порядок складання заліку за результатами проходження практики;
- прийом заліку здобувача фахової перед вищої освіти за результатами практичної підготовки;
- узагальнення та подання результатів практичної підготовки та пропозицій щодо її удосконалення.

4.19. Обов'язки керівників практичної підготовки від підприємства, організації, установи:

- несе особисту відповідальність за проведення практики;
- організовує практичному підготовку згідно з програмою;
- визначає робочі місця практики здобувачів освіти, забезпечує ефективність її проходження;
- забезпечує проведення інструктажу та дотримання здобувачами освіти правил техніки безпеки й охорони праці на робочому місці;
- забезпечує виконання погоджених з навчальним планом графіків проходження практики у структурних підрозділах організації, підприємства, установи тощо;
- сприяє здобувачам освіти-практикантам у використанні наявної літератури, необхідної документації тощо;
- контролює дотримання здобувачами освіти правил внутрішнього розпорядку;
- створює необхідні умови для оволодіння здобувачами освіти новою технікою, сучасними технологіями та методами організації праці;

- контролює дотримання Кодексу законів про працю України тощо;
- виставляє оцінку роботи студента за результатами практичної підготовки.

Керівник практики від підприємства складає характеристику на здобувача освіти після закінчення виробничої практичної підготовки, де також занотовує свої враження про виконання програми практики завіряє її своїм підписом.

Характеристика складається за такою структурою:

- прізвище, ім'я, по батькові здобувача освіти-практиканта;
- де, на якій посаді і під чийм керівництвом проходив практику;
- ставлення здобувача освіти до роботи (інтерес до роботи, ініціатива, дисциплінованість, старанність);
- якість виконання роботи;
- рівень оволодіння практичними вміннями та навичками зі спеціальності, недоліки в теоретичній підготовці здобувача освіти, що виявилися під час практичної підготовки;
- особисті якості здобувача освіти - практиканта, його участь у громадському житті колективу, недоліки або переваги в роботі (якщо є).
- Обов'язки здобувачів фахової передвищої освіти Придунайського фахового коледжу ПрАТ «ВНЗ»МАУП» при проходженні практичної підготовки:
- до початку практики одержати від завідувача навчальною частиною направлення, викладачів-керівників методичні матеріали (методичні вказівки, програму, щоденник, індивідуальне завдання тощо) та консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- перед початком практики пройти в коледжі інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практичної підготовки;

- вивчити правила охорони праці, техніки безпеки, внутрішнього розпорядку і виробничої санітарії та суворо їх дотримуватися;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно оформити звітну документацію та отримати залік з практичної підготовки.

5. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

5.1. Після закінчення терміну практики здобувачі фахової передвищої освіти звітують (екзамен або залік) про виконання програми практики та індивідуального завдання. Критерії оцінювання визначені в робочих програмах.

5.2. Формою звітності здобувача освіти за результатами проходження практики в залежності від програми практичної підготовки є проведення: навчальна практична підготовка - екзамену або диференційованого заліку, виробнича - екзамен або диференційованого заліку за наявності відповідним чином оформленого звіту (щоденника), структуру та вимоги до якого визначаються робочою програмою, методичними рекомендаціями при проходженні практичної підготовки.

5.3. При складанні звіту за результатами практичної підготовки здобувач освіти зобов'язаний досконало володіти інформацією про виконання всіх розділів програми практичної підготовки та індивідуального завдання, робити висновки і пропозиції тощо.

5.4. Звіт з практики захищається здобувачем фахової передвищої освіти в комісії, призначеній директором коледжу. До складу комісії входять викладачі - керівники практики від коледжу, які викладали здобувачам освіти спеціальні дисципліни, керівництво коледжу і за можливості керівники від баз практики.

5.5. Екзамен або залік з практики складається здобувачем освіти за наявності позитивного висновку керівника практики від бази практики (щоденника практики).

5.6. Оцінка здобувача освіти за практичну підготовку виставляється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу ПрАТ «ВНЗ»МАУП» та вимог програми практики, на базах практики протягом останніх 3-х днів, або в коледжі не пізніше 3-го робочого дня після завершення практики у строки, визначені графіком навчального процесу на поточний навчальний рік, що розробляється на основі навчальних планів спеціальностей.

5.7. Здобувач освіти, який не виконав програму практики або не встиг скласти залік у визначені терміни без поважних причин, за поданням циклової комісії, завідувача відділенням відраховується з коледжу.

5.8. Якщо програма практичної підготовки не виконана здобувачем освіти з поважної причини то йому надається можливість пройти практику повторно (окрім виробничої «випускної» практики) за індивідуальним графіком з дозволу директора за поданням завідувача навчальною частиною.

Повторне проходження практики здобувачами освіти проводиться за власний рахунок під час канікул.

Здобувач освіти, який повторно отримав незадовільну оцінку з практики, відраховується з коледжу.

5.9. Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях циклових комісій, конференціях здобувачів фахової передвищої освіти, а загальні підсумки підбиваються на педагогічних радах не менше одного разу протягом навчального року.